

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Quid sit iuramentum? 1

urn:nbn:de:hbz:466:1-38762

De iuramento, in decem articulos diuisa.

Deinde considerandum est de actibus exterioribus latræ, quibus aliquid diuinum ab hominibus assumitur: quod est vel sacramentum aliquod, vel ipsum nomen diuinum. Sed de sacramenti assumptione locus erit tractandi in tertia huius operis parte. De assumptione autem nominis diuini nunc agendum est. Assumitur autem diuinum nomen ab homine tripliciter. Vno modo, per modum iuramenti, ad propria verba confirmanda. Alio modo, per modum adiurationis, ad alios inducendum. Tertio modo, per modum inuocationis, ad orandum vel laudandum. Primò ergo de iuramento agendum est.

- ¶ Circa quod queruntur decem.
- ¶ Primo, quid sit iuramentum.
- ¶ Secundo, vtrum sit licitum?
- ¶ Tertio, qui sint comites iuramenti.
- ¶ Quarto, cuius virtutis sit actus.
- ¶ Quinto, vtrum sit appetendum, & frequentandum tamquam vtile, & bonum?
- ¶ Sexto, vtrum liceat iurare per creaturam?
- ¶ Septimo, vtrum iuramentum sit obligatorium?
- ¶ Octauo, quæ sit maior obligatio, vtrum iuramenti, vel voti?
- ¶ Nonno, vtrum in iuramento possit dispensari?
- ¶ Decimo, quibus, & quando liceat iurare.

ARTIC. I.

Vtrum iurare, sit testem Deum inuocare?

Ad primum sic proceditur. Viderur, quòd iurare non sit testem Deum inuocare. Quicumque enim inducit auctoritatem sacræ Scripturæ, inducit Deum in testimonium, cuius verba proponuntur in sacræ Scriptura. Si ergo iurare est testem Deum inuocare, quicumque inducit auctoritatem sacræ Scripturæ, iuraret. Hoc autem est falsum. Ergo & primum.

482
*Inf ar. 4.
 cor. 9.
 98. ar. 2.
 cor. Es 3.
 d. 39. a. 1*

¶ 2 Preterea, Ex hoc quòd aliquis inducit aliquè
 Sec. Sec. Vol. ij. B b in

in testem, nihil ei reddit. Sed ille qui per Deum iurat, aliquid Deo reddit. Dicitur enim Matt. 5. Reddes Domino iuramenta tua. Et August. dicit *, quod iurare, est ius veritatis Deo reddere. Ergo iurare non est Deum testem inuocare.

*In ser. 28
de verbis*

*Apost. pa
rum ante*

med. 1. 10.

*† 9. 67. p.
101. & 9.
70. p. 101.*

** Ser. 28.
de verb.*

*Apost. pa
rum ante*

me. 10. 10.

¶ 3 Præterea, Aliud est officium iudicis, & aliud testis: ut ex supra dictis patet †. Sed quandoque iurando implorat homo diuinum iudicium, secundum illud Psal. 7. Si reddidi retribuentibus mihi mala, decedam merito ab inimicis meis inanis. Ergo iurare non est testem Deum inuocare.

S E D contra est, quod August. dicit * in quodam sermone de periurio, Quid est iurare per Deum, nisi testis est Deus?

R E S P O N D E O dicendum, quod sicut Apollus dicit ad Heb. 6. Iuramentum ad confirmationem ordinatur. Confirmatio autem in seilibus per rationem fit, quæ procedit ex aliquibus naturaliter notis, quæ sunt infallibiliter vera. Sed particularia facta contingentia hominum, non possunt per rationem necessariam confirmari. Et ideo ea quæ de his dicuntur, solent confirmari per testes. Sed humanum testimonium non est sufficiens ad huiusmodi confirmandum, propter duo. Primo quidem propter defectum veritatis humanæ: quia plurimi in mendacium labuntur, secundum illud Psal. 16. Os eorum locutum est mendacium. Secundo propter defectum cognitionis: quia homines non possunt cognoscere, neque futura, neque cordium occulta, vel etiam absentia, de quibus tamen homines loquuntur: & expedit rebus humanis, ut certitudo aliqua de his habeatur. Et ideo necessarium fuit recurrere ad diuinum testimonium: quia Deus neque mentiri potest, neque cum aliquid latet. Assumere autem Deum in testem, dicitur iurare: quia quasi pro iure introductum est, ut quod sub inuocatione diuini testimonij dicitur, pro vero habeatur. Diuinum autem testimonium quandoque inducitur ad asserendum præsentia vel præterita: & hoc dicitur iuramentum asser-

assertorium. Quandoque autem inducitur diuinum iuramentum ad confirmandum aliquid futurum: & hoc dicitur iuramentum promissorium. Ad ea verò quæ sunt necessaria, & per rationem inuestiganda, non inducitur iuramentum. Derisibilis enim videretur si quis in disputatione alicuius scientiæ, vellet propositum per iuramentum probare.

Ad primum ergo dicendum, quòd aliud est testimonio Dei vti iam dato, quod fit cum aliquis auctoritatem sacræ scripturæ inducit: & aliud est testimonium Dei implorare, vt exhibendum, quod fit in iuramento.

Ad secundum dicendum, quòd dicitur aliquis redere iuramenta Deo, ex hoc, quòd implet illud quod iurat: vel quia in hoc ipso, quòd inuocat Deum in testem, recognoscit eum habere omnium cognitionem, & infallibilem veritatem.

Ad tertium dicendum, quòd alicuius testimonium inuocatur ad hoc, quòd testis inuocatus veritatem manifestet circa ea, quæ dicuntur. Deus autem manifestat, an verum sit quod dicitur, dupliciter. Vno modo, simpliciter reuelando veritatem, vel per internam inspirationem, vel etiam per facti denudationem, dum scilicet producit in publicum ea quæ erant occulta. Alio modo, per penam mentientis: & tunc simul est iudex & testis, dum puniendo mendacem, manifestat mendacium. Et ideo duplex est modus iurandi. Vnus quidem per simplicem Dei contestationem: sicut cum aliquis dicit, Est mihi Deus testis, vel coram Deo loquor, vel per Deum: quod idem est, vt dicit August. * Alius modus iurandi est per execrationem, dum scilicet aliquis se, vel aliquid ad se pertinens ad penam obligat, nisi sit verum quod dicit.

ARTIC. II.

Vtrum sit licitum iurare?

AD secundum sic proceditur. Videtur, quòd non sit licitum iurare. Nihil enim quod prohibetur in lege diuina, est licitum. Sed iuramentum prohibetur

Bb 2 Matt.

Lib. 1. de ser. Dom. in mōte, c. 30. to. 4 483 Inf. ar. 3. cor. Et 3. d. 39. a. 2 q. 2. Et Ro. 1. lec. 5. 10 3. Et Heb. 6. 16. 2. cor. 1.